

Budeme iba štatisti?

(06.02.2013; Pravda; s. 35; Bajan Vladimír)

Ani po vyše 15-ročných skúsenostiach práce v samospráve ma nenechávajú chladným rozhodnutia, ktoré majú dosah na finančnú, personálnu a technickú stabilitu našich škôl. Platí, že koľko (pozornosti, odbornosti, financií) do školstva investujeme, alebo koľko toho v ňom pokazíme, také výsledky pocíti niekoľko ďalších generácií.

Som záujmom som si prečítal článok "Budeme štatisti, tvrdia samosprávy", ktorý vyšiel 31. januára 2013 v Pravde po rokovaní vlády a stretnutí **ZMOS**-u s ministrami školstva a financií. Štát nezmenil nariadenie vlády, ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia. Tým podľa môjho názoru docieli rozdelenie škôl na dobré a zlé. Nik však nepovedal, čo je to dobré a čo zlé.

Zo strany ministerstva ide o absolútne zúfalý a chaotický krok, ktorý nepomôže ani žiakom, ani financovaniu, ani učiteľom či nepedagogickým pracovníkom. Navyše sa k nemu pristupuje v čase, keď sa samosprávy dohodli s vládou na memorande o úsporách finančných prostriedkov. Nariadenie priamo ohrozuje túto dohodu v našej mestskej časti Bratislavy.

Nie je pravda, že nariadenie vlády kritizujú len samosprávy, ktoré neurobili žiadne reformy v školskom systéme. **Starostom Petržalky** som štvrté volebné obdobie, preto si trúfam povedať, že situáciu základného školstva v mestskej časti poznám veľmi podrobne. Preto s plnou zodpovednosťou vyhlasujem, že vláadne nariadenie zásadne poškodí **petržalské** školstvo.

Petržalka patrila k prvým samosprávam na Slovensku, ktoré reagovali na nepriaznivý demografický vývoj aj na legislatívne zmeny, ktoré sa pripravovali v roku 2003, vrátane zmien vo financovaní škôl. Už koncom roka 2003 začala s racionalizáciou. Predložili sme ministerstvu žiadosť o vyradenie piatich škôl a tie v auguste 2004 prestali existovať.

V racionalizácii sme pokračovali aj neskôr a k 31. augustu 2007 sme zrušili ešte jednu školu. Teda zo všetkých 17 škôl, ktoré **Petržalka** dostala do vienka od štátu, sme zrušili šesť. To predstavuje zníženie celkového počtu o viac ako 35 percent.

Boli sme to my, čo sme sa hádali s rodičmi, starými rodičmi, učiteľmi, presviedčali riaditeľov škôl, pritom štát zatiaľ púšťal do tohto istého priestoru ďalšie školy - súkromné i cirkevné. Platil ich pritom z tých peňazí, ktoré sme racionalizáciou my ušetrili! No existuje lepší príklad chorého systému?

Na celom území **Bratislavského kraja** v súčasnosti funguje 156 základných škôl, z toho 24 neštátnych, teda 15,4 percenta. V jedenástich z nich je zriaďovateľom niektorá štátom uznávaná cirkev, v trinástich súkromných sú zriaďovateľmi fyzické alebo právnické osoby.

Takmer polovicu neštátnych základných škôl v Bratislave ministerstvo zaradilo do siete v rokoch 2005 a 2006, teda v období, keď sme zaznamenávali ďalšie pomerne veľké zníženie počtu žiakov škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti samospráv vrátane **Petržalky** - pre nepriaznivý demografický vývoj, no najmä preto, lebo túto skutočnosť na ministerstve školstva nik nesledoval. Ministerstvo iba bezbreho vydávalo rozhodnutia o zaradení neštátnych škôl do siete. Stačilo, ak ich zriaďovateľ predložil požadované písomnosti v zmysle zákona.

Takto by som mohol pokračovať ďalej, ale načo? Nik nás nepočúva. To len "hlúpa" samospráva nič nerobí...

Touto úvahou som chcel upozorniť na to, že práve samospráva vie urobiť poriadok, len jej treba dať dôveru, kompetencie a financie. Chceme ďalej experimentovať, alebo sa vrátíme za spoločný stôl a konečne postavíme systém z hlavy na nohy?

Ministerstvo bezbreho vydávalo rozhodnutia o zaradení neštátnych škôl do siete. Stačilo, ak ich zriaďovateľ predložil požadované písomnosti.